

Rusia¹. În consecință, Green telegrafiază ministrului său de afaceri străine, la Londra: « Sosirea armelor din Rusia nu suferă îndoială »².

Încotro se îndrepta acest convoi? Cui erau destinate armele? Raportul viceconsulului austriac din Galați, Kremer, arată că lungul șir de căruțe avea direcția Oltenia și, probabil, destinația finală Serbia³. În cercurile consulare din București se vorbea însă și de Bulgaria⁴. Și într-un caz și în celălalt, Turcia era îndreptățită să se teamă că aceste arme vor fi întrebuităte, în ultimă instanță, împotriva ei. De aceea, ministrul afacerilor străine, Ali Paşa, dădu ordin lui Fevzi Omer Paşa, reprezentantul Turciei în Comisia Europeană a Dunării, să ceară lui Cuza sechestrarea armelor⁵. La această cerere se asociază, potrivit instrucțiunilor primite, cei doi consuli, englez și austriac; în ziua de 26 noiembrie, Green și Eder se prezintă din nou în audiență. Dar nici de data aceasta Cuza nu vrea să recunoască faptul. Guvernul său nu știe nimic de acest convoi, iar ofițerii adjutanți pe care i-a trimis personal să cerceteze la față locului nu s-au înapoiat încă; dacă se adeverează că e, într-adevăr, un transport de arme, atunci el va fi sechestrat⁶. Trec cîteva zile și, între timp, cei doi consuli primesc informații noi asupra convoiului. Căruțele au făcut un popas la Nămoloasa, pe moșia lui Vogoride, fostul caimacam al Moldovei⁷, de unde au plecat spre Oltenia. Ele sunt conduse de un sîrb, posesor al unui document prevăzut cu o pecete mare roșie, document care face pe funcționari să-i dea cale liberă. O parte din căruțe ar urma să ajungă însă în Bulgaria, unde se pregătește o răscoală, în folosul lui Vogoride⁸. Eder izbutește chiar să obțină de la unul din căruțași, supus austriac, o declarație din care rezultă clar existența și natura convoiului. Cind, într-o nouă audiență comună, în ziua de 2 decembrie, această declarație este infățișată, Cuza trebuie să recunoască, în sfîrșit, existența transportului⁹. Între timp, căruțele ajunseră în preajma Bucureștilor și își continuau drumul, nestingherite, spre vest. Turcia cere din nou sechestrarea armelor printr-o notă oficială căreia însă nu i se dă răspuns imediat¹⁰. Alte două note oficiale, adresate de Green și de Eder ministrului nostru de afaceri străine, în același scop, în ziua de 4 decembrie¹¹, rămînind iarăși fără răspuns imediat, cei doi consuli fac un nou demers pe lingă Cuza. Domnul le răspunde

¹ R i k e r , *op. cit.*, p. 478.

² Telegrama lui Green din 26 noiembrie, la T. W. R i k e r , *op. cit.*, p. 478, nota 53.

³ *Ibidem*, p. 477.

⁴ *Ibidem*.

⁵ Vezi mai jos p. 44.

⁶ Telegramele lui Eder către Ballplatz din 27 și 28 noiembrie la Riker, *op. cit.*, p. 478 și nota 56.

⁷ Numele de Nămoloasa fusese pronunțat de cei doi consuli încă la prima audiență; ei afirmaseră că acolo se află 1300 de baloturi cu arme; vezi nota lui Baligot de Beyne, șeful cabinetului lui Cuza, asupra acestei audiențe, la M.A.E., f. 11.

⁸ Riker, *op. cit.*, p. 479. Din alte izvoare știm că sîrbul care însوtea convoiul era Atanasie Nicolici, om de încredere al ministrului de externe sîrb Garašanin. El se afla încă din iulie 1862 în București (R. P e r o v i c i , *Дипломатски спор о преносу српског оружја 1862 преко Румуније*, Belgrad, 1938, p. 195 (Extras din *Anuărul Nicola Ciupici*, vol. XLVIII, p. 184—234)).

⁹ R i k e r , *op. cit.*, p. 481.

¹⁰ Telegrama din 7 decembrie 1862 a lui Baligot de Beyne, șeful de cabinet al lui Cuza, către agentul nostru din Paris, la R. V. B o s s y , *Agensiya diplomatică a României în Paris și legăturile politice franco-române sub Cuza Vodă*, București, 1931, p. 235, nr. LXVII (În continuare: *Agensiya Paris*).

¹¹ M.A.E., f. 48 și 50; copii la Academia R.P.R., ms. 5 743, f. 266—266 v. și 268—268 v. Răspunsul il vor căpăta cei doi consuli abia în ziua de 10 decembrie și el se referă la explicațiile pe care le-au primit de la Cuza (M.A.E., f. 57—57 v.; Academia R.P.R., ms. 5 743, f. 271—271 v.).